

Wyrok z dnia 7 marca 1997 r.
I PKN 28/97

Przedstawienie przez pracownika kierownikowi zakładu pracy bezpodstawnych zarzutów popełnienia przestępstwa może stanowić ciężkie naruszenie podstawowych obowiązków pracowniczych (art. 52 § 1 pkt 1 KP).

Przewodniczący Prezes SN: Jan Wasilewski, Sędziowie SN: Józef Iwulski, Kazimierz Jaśkowski (sprawozdawca).

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 7 marca 1997 r. sprawy z powództwa Aleksandry W. przeciwko T.S. Spółce z o.o. w W. o przywrócenie do pracy i zapłatę, na skutek kasacji pozwanej od wyroku Sądu Wojewódzkiego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Poznaniu z dnia 13 września 1996 r. [...]

1. u c h y l i ł zaskarżony wyrok w części orzekającej o przywróceniu do pracy i w tym zakresie sprawę przekazał Sądowi Wojewódzkiemu-Sądowi Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Poznaniu do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania kasacyjnego,
2. o d r z u c i ł kasację w pozostałej części.

U z a s a d n i e n i e

Pozwana T.S. Sp. z o.o. w sprawie z powództwa Aleksandry W. o przywrócenie do pracy i zapłatę wniosła kasację od wyroku Sądu Wojewódzkiego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Poznaniu z dnia 13 września 1996 r. [...]. Zaskarżonym wyrokiem zmieniono wyrok Sądu I instancji w ten sposób, że przywrócono powódkę do pracy u pozwanego na poprzednich warunkach, a roszczenia o zapłatę zasiłków przekazano Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych. Kasacja zarzuca naruszenie prawa procesowego poprzez brak rozstrzygnięcia o całości żądań powódki, naruszenie art. 328 § 2 KPC poprzez nieustosunkowanie się do okoliczności faktycznych podniesionych przez pozwaną, pozbawienie możliwości obrony praw pozwanej w postępowaniu rewizyjnym przez niepowiadomienie pełnomocnika o sposobie załatwienia wniosku o zniesienie terminu rozprawy z powodu urlopu oraz sprzeczność istotnych ustaleń Sądu z treścią zebranego w sprawie materiału. Zarzucono także naruszenie prawa materialnego, tj. art. 52 § 1 KP w związku z art. 167, 181 i 178 § 1 KK przez przyjęcie, że list powódki z dnia 6 października 1995 r. nie zawierał gróźb, nie zagrażał interesowi Spółki, nie godził w dobre imię prezesa Spółki i nie stanowił ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków pracowniczych, a także naruszenie art. 8 KP przez jego niezastosowanie mimo, że powódka czyniła ze swego prawa użytek sprzecznie z jego społeczno-gospodarczym przeznaczeniem i z zasadami współżycia społecznego. W kasacji wniesiono o uchylenie tego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przy uwzględnieniu kosztów postępowania według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 393³ KPC kasacja powinna zawierać między innymi przytoczenie podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienie. W niniejszej sprawie tylko w odniesieniu do niektórych zarzutów powołano podstawy kasacji (art. 328 § 2 KPC, art. 52 § 1 KP w związku z art. 167, 181 i 178 § 1 KK i art. 8 KP) wraz z ich uzasadnieniem. Wynika stąd, że tylko w

tym zakresie kasacja może być rozpoznana, w pozostałej części podlega natomiast odrzuceniu jako niedopuszczalna (art. 393⁸ w związku z art. 393 KPC).

Meritum sprawy polega na ocenie pisma, które powódka skierowała dnia 6 października 1995 r. do prezesa pozwanej Spółki. Zawarte w nim były zarzuty nieoficjalnego wypłacenia poborów niektórym pracownikom, wręczania celnikom łapówek, wywożenia za granicę towarów bez oclenia, wożenia i używania broni bez zezwolenia i zaniżania wartości produkowanych w Polsce towarów w celu uniknięcia opodatkowania. Po otrzymaniu tego pisma strona pozwana rozwiązała z powódką stosunek pracy bez wypowiedzenia z powodu ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków pracowniczych (art. 52 § 1 pkt 1 KP). W ocenie Sądu II instancji pismo z dnia 6 października 1995 r. było elementem prywatnej korespondencji między stronami, nie godziło w dobre imię prezesa Spółki ani w interes Spółki, nie zawierało gróźb skierowania sprawy do Prokuratury lub Urzędu Skarbowego, nie nosiło cechy groźby czy szantażu. Jego celem było uzmysłowienie prezesowi pozwanej, iż korzystniejsze dla niego będzie zawarcie ugody z powódką w odniesieniu do jej żądań, albowiem w przeciwnym razie będzie ona zmuszona ujawnić przed sądem niektóre z podanych tam okoliczności dla uwiarygodnienia swoich roszczeń. Za udowodniony Sąd II instancji uznał jeden zarzut. Dotyczy to wypłacania przez stronę pozwaną części wynagrodzenia nieoficjalnie.

Sąd Najwyższy nie podziela poglądu Sądu II instancji, według którego wysłanie omawianego pisma przez powódkę nie stanowi ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków pracowniczych. Nie można go uznać za pismo będące prywatną korespondencją powódki z prezesem pozwanej Spółki, gdyż zawarte są w nim żądania wobec Spółki obejmujące jej roszczenia ze stosunku pracy. Bezpodstawne przedstawienie kierownikowi zakładu pracy tak poważnych zarzutów, jak wręczanie celnikom łapówek czy wywożenie towarów za granicę bez ich oclenia, które to zarzuty nie zostały przez powódkę udowodnione, stanowi naruszenie obowiązku dbałości o dobro zakładu pracy oraz obowiązku przestrzegania zasad współżycia społecznego (art. 100 § 2 pkt 5 i 7 KP według numeracji przepisów sprzed dnia 2 czerwca 1996 r.). Dla tej konkluzji nie ma istotnego znaczenia, czy jeden z zarzutów (nieoficjalne wypłacenie części wynagrodzenia) został udowodniony. Waga pozostałych przesądza bowiem o ocenie całości tego zachowania powódki jako ciężkiego naruszenia podstawowych obowiązków pracowniczych, uzasadniającym rozwiązanie stosunku pracy bez wypowiedzenia z jej winy (art. 52 § 1 pkt 1 KP).

Na rozprawie przed Sądem Najwyższym powódka oświadczyła, iż strony zawarły ugodę pozasądową. Przy ponownym rozpoznawaniu sprawy Sąd Wojewódzki powinien dokonać ustaleń dotyczących tej ugody i uwzględnić ją przy orzekaniu.

Z tych względów, w odniesieniu do dopuszczalnej części kasacji, orzeczono jak w sentencji na podstawie art. 393¹³ § 1 KPC.

=====